

ŠVEITSI-EESTI
koostööprogramm

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

KESKKONNAAMET

Looduskaitse tulemuslikkuse hindamine

Keskkonnaamet

Koorunõmme looduskaitseala

08.07.2025

Andres Miller

PAME hindamismetoodika valmis Euroopa Liidu rahalisel toetusel tehnilise abi rahastamisvahendi kaudu ja koostöös Euroopa Komisjoni struktuurireformide toetamise peadirektoraadiga.

Üldinfo

Küsimus	Vastus
Kaitstava loodusobjekti nimi	Koorunõmme looduskaitseala
KKR kood	KLO1000258
Asukoht (maakonnad)	Saare maakond
Kaitse alla võtmise aeg (ala moodustamise aasta)	2019 (kaitseala on moodustatud 2004)
Vöönd(id):	
loodusreservaatide arv	0
loodusreservaatide kogupindala	0
sihtkaitsevööndite arv	3
sihtkaitsevööndite kogupindala	1569,47 ha
piiranguvööndite arv	1
piiranguvööndite kogupindala	19,63 ha
IUCN kategooria(d)	IV, V ja VI
Natura 2000 võrgustiku alad	Koorunõmme linnu- ja loodusala
Kaitseala valitseja	Keskkonnaamet
Kogupindala (ha)	1589,1
Maismaa pindala (ha)	1472,6
Eraomandis oleva maa pindala (ha)	500,51
Kaitsekorralduskava nimi	Koorunõmme hoiuala ja Koorunõmme looduskaitseala kaitsekorralduskava 2016-2025 ja Pärandniitude tegevuskava
Kaitsekorralduskava tegevuskava periood	2016-2025 ja 2021-2027
Tulemuslikkuse hindaja nimi	Andres Miller
Tulemuslikkuse hindamise kuupäev (pp.kk.aaaa). Kui hindamistabelit on värskemate andmete põhjal täiendatud, lisada ka uuendamise kuupäev ja vastava küsimuse number.	08.07.2025
Eelmise hindamise aeg (pp.kk.aaaa), s.h METT hindamine	pole seni hindamist tehtud
Loodusobjekti esile tõstmist vääriv tähtsus või eripära piirkonna, Eesti või Euroopa kontekstis* (*täita asjakohasusel)	osaliselt IBA, tervikuna Lääne-Eesti saarestiku biosfääri programmialal

Hindamistabel

Valdkond	Teema	Küsimus	Vastus	Vastamisel kasutatud andmeallikas	Selgitused, lisainfo/vastuse põhjendus
üldine	üldine	Kas alal on (ajakohane) kava?	Jah, alapõhine kaitsekorralduskava, lisaks kohalduvad liigikaitsekava(d) ja/või elupaiga tegevuskava(d)	EELIS	KKK, Pärandniitude tegevuskava, (Kaitstavate soode tegevuskava)
planeerimine	seisund	Kas kõikide ala kaitseväärtuseks olevate liikide esinemise/seisundi info oli kaitsekorraldusperioodi alguses kindlaks tehtud?	Seisund oli määratud $\geq 90\%$ väärtustele	RT, KKK	KKK-s on koondatud andmed kõigi praegu kaitseväärtuseks olevate liikide kohta
planeerimine	seisund	Kas kõikide ala kaitseväärtuseks (kaitse-eesmärgiks) olevate elupaikade seisund oli kaitsekorraldusperioodi alguses kindlaks tehtud?	Seisund oli määratud $\geq 90\%$ väärtustele	RT, KKK	KKK-s on koondatud andmed kõigi praegu kaitseväärtuseks olevate elupaigatüüpide kohta
planeerimine	seisund	Milline on liikide seisundi andmete usaldusväärsus ja kvaliteet?	Väga hea - $\geq 90\%$ seisundi hinnangutest põhineb ajakohastel kvantitatiivsetel andmetel (uuringud, seired, inventuurid, vaatlused)	KKK	KKK-s on käsitletud kõiki KKK koostamise ajal alalt teada olnud kaitsealuseid või muidu huvitavaid liike
planeerimine	seisund	Milline on elupaikade seisundiandmete usaldusväärsus ja kvaliteet?	Väga hea - $\geq 90\%$ seisundi hinnangutest põhineb ajakohastel kvantitatiivsetel andmetel (uuringud, seired, inventuurid, vaatlused)	KKK	KKK-s on käsitletud kõiki KKK koostamise ajal alalt teada olnud ja ka varem määratletud elupaigatüüpe
planeerimine	seisund	Kas eelmisel kaitsekorraldusperioodil/selle kaitsekorraldusperioodi algul tuvastati andmelünki, mis takistasid lähteolukorra (kaitseväärtuste seisundi) kindlaks määramist?	Olulised andmelüngad puuduvad/ei ole asjakohane	KKK	kuigi olulised andmelüngad puuduvad, on KKK-s põhjalikult kirjeldatud uuringute vajadusi
planeerimine	survetegurid	Kas ala kõigi kaitseväärtuste osas on survetegurid (otsesed negatiivsed mõjutegurid) tuvastatud?	Survetegurid on kindlaks määratud kõigile (100%) kaitseväärtustele (kui asjakohane)	KKK	kõigi tollaste ja praeguste kaitseväärtuste mõjutegureid on kas põhjalikumalt (meetmega) või üldisemalt (meetmeta) kirjeldatud
planeerimine	survetegurid	Kas survetegurite olulisus ja ulatus on kindlaks määratud?	Survetegurite ulatus ja olulisus on kindlaks määratud kõikide kaitseväärtuste ja survetegurite puhul	KKK	iga kaitseväärtuse puhul on kirjeldatud survetegureid ja nende mõju kaitseväärtusele
planeerimine	survetegurid	Nimeta ala kõige olulisemad survetegurid?	metsandus; inimtekkelised veerežiimi muutused; looduslikud protsessid; rohumaade hülgamine; võimalik teadmatus kaitseväärtuste tegelikust levikust ja seisundist	KKK;KKK;KKK;KKK;KK	mitme liigi elupaikade ja elupaigatüübi kahjustamine metsaraietega piiranguvööndi ebapiisava kaitse-reežiimi tõttu;soid ja soometsi mõjutavad kraavid (nende kraavide puhastamine või uute rajamine);järvede kinnikasvamine;pärandkoosluste kulustumine, võsastumine ja metsastumine;võimalik teadmatus kaitseväärtuste tegelikust levikust ja seisundist

Valdkond	Teema	Küsimus	Vastus	Vastamisel kasutatud andmeallikas	Selgitused, lisainfo/vastuse põhjendus
planeerimine	survetegurid	Kas arvesse on võetud ka väljastpoolt kaitseala tulenevaid survetegureid?	Kaitseala piiridest väljaspoolt tulenevaid survetegureid on arvestatud osaliselt.	KKK	ettepanek laiendada osaliselt kaitseala piirneva hoiuala arvel ning kaaluda piirnevate merikotka PEP-ide liitmist
planeerimine	eesmärgid	Kas ala elurikkusega seotud kaitseväärtustele on seatud kaitse-eesmärgid?	Ala-spetsiifilised kaitse-eesmärgid on seatud kõikidele kaitseväärtustele	RT, KKK	uus kaitse-eeskiri on kehtestatud kaitsekorraldusperioodi algupoolel, KKK on kooskõlas uue kaitse-eeskirjaga
planeerimine	eesmärgid	Kas kaitseväärtuste kaitse-eesmärgid määratlevad elupaikade ja liikide soovitava seisundi?	Kaitse-eesmärkidega täpsustati kõigi elupaikade/liikide soovitatavat seisundit. Sihtväärtused on nii kvantifitseeritud kui ajaliselt piiritletud.	KKK	
planeerimine	eesmärgid	Kas kaitse-eesmärgid on seatud ka muudele kaitseväärtustele kui otseselt elurikkust puudutavatele kaitseväärtustele?	Ei ole asjakohane (alal puuduvad vastavad kaitseväärtused)	RT	sotsiaalseid, kultuurilisi ega majanduslikke väärtusi pole kaitseväärtuseks seatud
planeerimine	eesmärgid	Kas kaitse-eesmärke on seatud ka sellistele hüvedele/väärtustele, mis ei ole määrusega ala kaitseväärtuseks seatud?	Jah	RT, KKK	KKK tegi ettepanekuid kaitseväärtuste muutmiseks ja nüüdseks kehtiv kaitse-eeskiri jõustas need muudatused
planeerimine	meetmed	Kas kaitsealal on vaja aktiivseid kaitsekorralduslikke tegevusi (lisaks LKS alusel kohalduvale kaitsekorrale/piirangutele)?	Jah, täiendav sekkumine on vajalik	RT, KKK	pärandkooslused ja nendega seotud liigid
planeerimine	meetmed	Kas kõikide kaitseala kaitse-eesmärkide saavutamiseks kavandati vajalikud meetmed/tegevused?	Kaitsekorralduslikud meetmed on seatud kõikidele asjakohastele kaitse-eesmärkidele. Kõik meetmed on SMART.	KKK	
planeerimine	meetmed	Kas määratud meetmed näevad ette tegevusi väljaspool kaitseala piire?	Jah	RT, KKK	kaitseala laiendati KKK ettepanekute alusel hoiuala ja merikotka elupaiga arvel
planeerimine	meetmed	Kas tegevused käsitlesid kõiki kaitsealal tuvastatud ja kaitseväärtusi mõjutavaid survetegureid?	Kõikidel peamistel surveteguritel on vastav meede.	KKK	
rakendamine	sisendid	Kas saab välja tuua muid puudujääke ala kaitsekorraldusega seotud teadmistes/alusinfos (peale seisundiandmete puudujääkide)?	Ei, kaitsekorraldusperioodil ei ole selgunud olulisi puudujääke teadmistes	eksperdi hinnang	(hindaja hinnang)
rakendamine	sisendid	Kas teostatud seire, inventuurid ja/või uuringud annavad piisava teabe, et hinnata ellu viidud tegevuste edukust ja kaitse-eesmärkide saavutamist või nende suunas liikumist?	Seire võimaldab hinnata poolte või enama (50%-<100%) tegevuste tulemuslikkust/kaitse-eesmärkide saavutatust	EELIS, KKK	kättesaadav info võimaldab hinnata pisut rohkem kui poolte kaitseväärtuste kaitse-eesmärkide saavutamist
rakendamine	sisendid	Kui teostatud seire, inventuurid ja/või uuringud ei anna piisavat teavet, siis mida tuleb teha, et puudujääke lahendada?	tegemata on KKK-ga ette nähtud II prioriteedi inventuurid: haudelinnustik, rändlinnud, kaitstavad taimed	EELIS, KKK	pärandniitude hooldamist ja taastamist on tehtud plaanitud kordades vähem

Valdkond	Teema	Küsimus	Vastus	Vastamisel kasutatud andmeallikas	Selgitused, lisainfo/vastuse põhjendus
rakendamine	sisendid	Kas seire-, inventuuride ja/või uuringute tulemusi kasutati ala kaitsekorralduse kohandamiseks?	Seiretulemusi on suures osas kasutatud ala kaitse korralduse/meetmete kohandamiseks	RT	varasematele uuringutele tuginedes on uuendatud ala kaitsekorda, välispiiri ja tsoneeringut
rakendamine	protsess	Kas huvirühmasid kaasati kaitsekorralduse/tegevuskava planeerimise etapis?	Jah - huvirühmi kaasati	EELIS, KKK, KIRKE	EELIS-es ja KKK-s on märke kaasamiskoosoleku teate avaldamise kohta maakonnalehes Meie Maa 26.10.2013 ja koosoleku toimumine 04.11.2013 Mustjala vallamajas, kuid koosoleku protokoll ei sisalda muud infot KKK-s pole; KIRKE-s on kirjavahetus RMK-ga (7-2/16/4882)
rakendamine	protsess	Kas kaitseala väärtuste ja kaitsekorralduse valdkonnas pädevaid huvirühmasid kaasati kaitsekorralduse/tegevuskava rakendamisse?	Jah - huvirühmi kaasati	RT, KIRKE	2018. a toimunud uue kaitse-eeskirja koostamisse, mis on osa KKK rakendamisest, ja avalikustamisesse kaasati kõiki asjakohaseid huvirühmi; KKK liigikaitsetööde tegemine RMK poolt (KIRKE 7-9/16/7110).
rakendamine	protsess	Kas konsultatsioonide või tegevuste koordineerimise käigus tekkis teadaolevaid konflikte (vastasseise)?	Ei - konflikte ei tekkinud	RT, KIRKE	kaitse-eeskirja eelnõu seletuskiri ja KIRKE-s olevad kirjavahetused näitavad, et maaomanike tõstatatud mured said üldjuhul neile soodsas vastuses
väljundid	meetmed	Milline on kavas määratud pool-looduslike koosluste (niiduelupaikade) taastamistööde elluviimise seis?	Vähem kui pool (<50%) planeeritud taastamistöödest on rakendatud	EELIS	enne KKK kinnitamist hooldati kaitsealal 5,37 ha pärandniite, vahepeal kahanes see 4,79 ha-le, kuid 2024. a suurenes 7,3 ha-le; kaitsealal on hooldamist ja taastamist vajavaid pärandniite 60 ha
väljundid	meetmed	Milline on kavas määratud märgaladega ja veekogudega (sooelupaigad, jõed, järved) seotud taastamistööde elluviimise seis?	Ei ole asjakohane	KKK	KKK ei näe ette märgalade või veekogudega seotud taastamistöid
väljundid	meetmed	Milline on koosluste hooldamistööde elluviimise seis?	Vähem kui pool (<50%) hooldust vajavate koosluste pindalast on hooldusesse võetud.	EELIS	enne KKK kinnitamist hooldati kaitsealal 5,37 ha pärandniite, vahepeal kahanes see 4,79 ha-le, kuid 2024. a suurenes 7,3 ha-le; kaitsealal on hooldamist ja taastamist vajavaid pärandniite 60 ha
väljundid	meetmed	Milline on kavas määratud liigikaitsetööde elluviimise seis?	Kõik või enamik (≥90%) planeeritud meetmetest on elluviidud. Kõik meetme aspektid on täidetud ja rakendatud.	KKK, KIRKE	RMK kavandas punase ja valge tolmea elupaiga hooldustöid juba 2016. a, enne kui need liigid kaitseväärtuste hulka arvati (KIRKE 7-9/16/7110, RMK 26.05.2016 nr 3-1.12/1948)
väljundid	meetmed	Milline on kavas määratud muude otseselt kaitseväärtustele suunatud meetmete (hooldus-, taastamis- ja ohjamismeetmed jms) elluviimise seis?	Ei ole asjakohane	KKK	muid selliseid tegevusi KKK ette ei näe

Valdkond	Teema	Küsimus	Vastus	Vastamisel kasutatud andmeallikas	Selgitused, lisainfo/vastuse põhjendus
väljundid	meetmed	Millised I ja II prioriteediga meetmed on tähtjaks rakendamata ja miks?	poollooduslike koosluste hooldamine ja taastamine	KKK, EELIS	pärandkoosluste hooldamise ja taastamise seis on kõige trööstitum
väljundid	meetmed	Kas I ja II prioriteediga inventuurid, seire ja uuringud on ellu viidud?	Vähem kui pool (<50%) planeeritud meetmetest on rakendatud	KKK, EELIS	peale riikliku seire on muud ettenähtud inventuurid (haudelinnustik, rändlinnud, kaitstavad taimed) tegemata
väljundid	meetmed	Kas I ja II prioriteediga ala valitsemisega seotud meetmed (kavad, kaitse-eeskirjad jms) on ellu viidud?	Üle poole (50-90%) planeeritud meetmetest on rakendatud.	KKK, RT	kaitse-eesmärkide ja kaitsekorra muutmine on tehtud (kavandatud 3 a hiljem), KKK vahehindamist pole tehtud
väljundid	meetmed	Kas I ja II prioriteediga rekreatsiooni ja keskkonnaharidusega seotud meetmed on ellu viidud?	Kõik või enamik (≥90%) planeeritud meetmetest on ellu viidud. Kõik meetme aspektid on täidetud ja rakendatud.	MaRu	külastustaristu virtuaalkontori info näitab, et pea kogu kavandatu on ellu viidud
väljundid	meetmed	Kas hinnataval perioodil on lisaks ellu viidud sellised kaitse-eesmärke toetavaid tegevusi, mis ei ole ette nähtud kavaga?	2017. a "Eksperthinnang veekogumite seisundile (Nohipalo Must-, Karu, Tänav-, Järise järv ja Linnulaht)", 2018. a "Eksperthinnang Kolga ja Hara lahtede rannikuveekogumite mittehea seisundi põhjuste tuvastamiseks, koormusallikate selgitamiseks ja edasiste meetmete määratlemiseks", 2023. a "Loodusdirektiivi elupaigatüübi rannikulõukad (1150*) looduskaitseline seisund."	EELIS	2019. a määratleti esmatähts elupaigatüüp rannikulõukad (1150*), mis on kaitseväärtuste hulka lisamata (2001. a määrang oli tüüp 3140); Kooru järv
väljundid	tulemused	Milline on nende liikide seisund, mille kaitseks ala on määratud?	Vähem kui poolte (<50%) (indikaator)liikide seisund on stabiilne või paranenud	RT, EELIS	indikaatorliigid: merikotkas, karvasjalg-kakk, soohilakas, kaunis kuldking ja valge tolmpesa; vaid merikotkal on olukord paranenud: alal on 2 asustatud pesa, millele 2024. a lisandus veel 1 asustatud pesa; naabruses veel 1 asustatud pesa; teiste liikide olukord on halvenenud või on seisund teadmata
väljundid	tulemused	Kui asjakohane, siis milliste väärtuste seisund on halvenenud?	soohilakas, kaunis kuldking, valge tolmpesa	EELIS	halvenenud on poollooduslike koosluste ja nendega seotud liikide seisund
väljundid	tulemused	Kui alla 90% liikide seisund on stabiilne või paranenud, siis palun tooge välja liikide seisundi halvenemise põhjused ja/või, millised tegevused on teie arvates vajalikud, et saavutada paremaid tulemusi?	kauni kuldkinga ja punase tolmpesa puhul võib üheks põhjuseks olla noppimine, sest alal on 3 RMK telkimisala ja suur külastuskoormus; soohilaka puhul võib põhjuseks olla teabe puudus ja/või sooservade kinnikasvamine	EELIS, eksperdiarvamus	(hindaja arvamus)

Valdkond	Teema	Küsimus	Vastus	Vastamisel kasutatud andmeallikas	Selgitused, lisainfo/vastuse põhjendus
väljundid	tulemused	Milline on nende elupaikade seisund, mille kaitseks ala on määratud?	Kõigi või enamiku (≥90%) kaitseväärtuste seisund on paranenud või on jäänud samaks.	EELIS	metsaelupaigatüüpide, mis moodustavad 49% kaitsealast ja 62% elupaigatüüpidest, seisund on eeldatavalt paranenud või vähemalt jäänud samaks; soo- ja vee-elupaigatüüpide praegune seisund on jäänud samaks (Kooru järve seisund on valdavalt hea; eksperthinnang veekogumite seisundile 2017. a); pärandniitude seisund on halvenenud, sest neist on hoolduses vaid 12%, kuid pärandniitude moodustavad kõigist elupaigatüüpidest vaid 5%
väljundid	tulemused	Kui ≥90% elupaikade seisund on sama või paranenud, siis palun tooge välja peamised edutegurid?	looduslike metsa-, vee- ja sooelupaigatüüpide seisund on tänu kaitsekorrale ning järelevalvele jäänud seniseks või paranenud	ekspertiarvamus	(hindaja arvamus)
väljundid	tulemused	Kui asjakohane, siis milliste elupaikade seisund on halvenenud?	kuivad niidud lubjarikkal mullal (*olulised orhideede kasvualad – 6210), lood (alvarid – 6280*), puisniidud (6530*)	EELIS	vaid 12% pärandniitudest oli 2024. a hoolduses (varem hooldati veel vähem)
väljundid	tulemused	Kui alla 90% elupaikade seisund on stabiilne või paranenud, siis palun tooge välja elupaikade seisundi halvenemise põhjused ja/või millised tegevused on teie arvates vajalikud, et saavutada paremaid tulemusi?	vee- ja sooelupaigatüüpe mõjutab ilmselt varasem kuivendus ning looduslik kinnikasvamine; pärandniite mõjutab majandamisest väljajäämine ja sellest tulenev looduslik kinnikasvamine	ekspertiarvamus	(hindaja arvamus)
väljundid	tulemused	Milline on ala kaitsekorralduse mõju ökosüsteemi teenustele?	Ökosüsteemi teenuste pakkumine on oluliste muutusteta	ELME	keskmine: 7,10 (10-palli süsteemis)
väljundid	tulemused	Millised on olnud muutused ala ökoloogilises sidususes?	Ökoloogiline sidusus on hea või paranenud	ELME	hea: 87,85 (100-palli süsteemis)
väljundid	tulemused	Kas on tuvastatud ala kaitsekorra rikkumisi?	Jah, on tuvastatud kaitsekorra rikkumisi	OKAS	ebaseaduslikud lõkkekohad, rannas sõitmine, kraavi puhastamine ilma loata
väljundid	tulemused	Kas tuvastatud ala kaitsekorra rikkumistel võib olla (oluline) mõju ala kaitseväärtustele?	Jah, rikkumistel on võimalik (oluline) mõju kaitseväärtustele	ekspertiarvamus	kraavi loata puhastamine mõjutab pikaajaliselt veerežiimi ja pidurdab loodusliku veerežiimi taastumist; ebaseaduslikud lõkkekohad risustavad randa ja suurendavad ebasoovitavat inimõju; rannas sõitmine suurendab ebasoovitavat inimõju kaitstavatele rannikukooslustele ning suurendab reostusohu (masina leke või purunemine)
väljundid	tulemused	Kas teie hinnangul on ala kaitsekord olnud sobiv ja piisavalt tõhus kaitse-eesmärkide saavutamise toetamiseks?	Jah	RT	kehtiv kaitsekord kehtestati alles 2019. aastal, ehk see on suhteliselt uus

Valdkond	Teema	Küsimus	Vastus	Vastamisel kasutatud andmeallikas	Selgitused, lisainfo/vastuse põhjendus
väljundid	tulemused	Kas määruses nimetatud ala kaitseväärtused on asjakohased ja piisavad?	Ei	RT, EELIS	2019. a määratleti esmatähtis elupaigatüüp rannikulõukad (1150*), mis on kaitseväärtuste hulka lisamata (2001. a määrang oli tüüp 3140); Kooru järv
väljundid	tulemused	Kui määruses nimetatud ala kaitseväärtused ei ole asjakohased, siis millised muudatused oleksid vajalikud?	lisada tüüp 1150*	RT,EELIS	
muu	muu	Muud tähelepanekud ja kommentaarid, mida soovite lisada	Kaaluda Koorunõmme HA liitmist Koorunõmme LKA-ga	EELIS	Koorunõmme LKA ja HA moodustavad koos Koorunõmme LoA ja LiA; väheneks bürokraatia ja administratiivne kulu; ala(de) looduskaitse korraldus oleks lihtsam ja arusaadavam (IBA hõlmab juba praegu HA-d ja osa LKA-st)

Skoor

	Max skoor	Hindamise skoor	%
Üldskoor:	98	80	81,6%
Üldine	3	3	100,0%
Seisund (planeerimine)	15	15	100,0%
Survetegurid (planeerimine)	9	8	88,9%
Eesmärgid (planeerimine)	9	9	100,0%
Meetmed (planeerimine)	9	9	100,0%
Sisendid (rakendamine)	9	7	77,8%
Protsess (rakendamine)	6	6	100,0%
Meetmed (väljundid)	18	11	61,1%
Tulemused (väljundid)	20	12	60,0%

Üldine	3	3	100,0%
Planeerimine	42	41	97,6%
Rakendamine	15	13	86,7%
Väljundid	38	23	60,5%

Mõisted ja lühendid

Mõiste	Selgitus
Kaitseväärtus	Ala kaitse alla võtmise määruks/kaitse-eeskirjas nimetatud kaitstav loodusväärtus (kaitse-eesmärk).
Kaitse-eesmärk	Kaitseväärtuse soovitud seisund.
Kava	Kaitstava loodusobjekti kaitsekorralduse aluseks olev tegevuskava: kaitsekorralduskava, liigi kaitse tegevuskava, elupaiga tegevuskava.
KKK	Kaitstava loodusobjekti kaitsekorralduskava.
Kaitsekorraldusperiood	Esmakordsel hindamisel ja ajakohase (s.t kava sisu on olnud üldjoontes jätkuvalt asjakohane) kava olemasolul on hinnatava kaitsekorraldusperioodi alguseks kava algus/koostamise aeg ja perioodi lõpuks hindamise aeg. Kava puudumisel ja/või korduval hindamisel saab kaitsekorraldusperioodiks arvestada hindamistsükli pikkust/eelmise hindamise läbi viimise aega (vastavalt hindamise korraldusele 10 või 12 aastat).
Survetegur	Kaitseväärtuse soodsa seisundi säilimist või saavutamist negatiivselt mõjutav tegur (nt reostuskoormus, häiringud, maaparanduse mõju, intensiivne maakasutus, võõrliikide surve jm)
Kaitsekorralduslikud meetmed	Tegevused, mida tuleb rakendada kaitse-eesmärkide saavutamiseks, sh eesmärkide saavutamist ohustavate mõjutegurite ohjamine. Kaitsekorralduslike meetmete hulka kuulub elupaikade kaitsmine, säilitamine, loomine, taastamine, majandamine. Käesoleva hindamise kontekstis on eristatud: - looduskaitsealadest ja/või ala kaitse-eeskirjast tulenev kaitsekord (õigusaktidega kehtestatud piirangud); - kaitseala n-õ aktiivne majandamine ehk täiendavate tegevuste planeerimine läbi tegevuskavade, tööplaanide, toetusprogrammide (nt elupaikade taastamine ja hooldamine, külastustaristu rajamine). N-õ aktiivsete meetmete puhul on omakorda eristatud: - looduskaitsemeetmed/otseselt kaitseväärtustele suunatud meetmed ehk tegevused, mille rakendamisest võib oodata otsest kasu liikide või elupaikade seisundile (nt elupaiga taastamine, elupaiga hooldamine, võõrliigi tõrje). - toetavad meetmed ehk tegevused, mille kasu kaitseväärtustele on kaudne (nt seire seisundi tuvastamiseks, kava koostamine ja tulemuslikkuse hindamine tegevuste planeerimiseks, haridusprogrammid teadlikkuse tõstmiseks, kaitseala tähistamine piirangute rakendamiseks jm)
SMART	Mõistet SMART (specific, measurable, achievable, relevant, time-bound) kasutatakse siinkohal kaitse-eesmärkide ja meetmete kontekstis. "SMART" mudelile vastav eesmärk või meede on konkreetne, mõõdetav, saavutatav, asjakohane ja ajaliselt määratletud.
Väljund (rakendatud tegevus)	Väljunditeks on ellu viidud tegevused ja nende mõõdetavad näitajad: nt taastatud või hooldatud alade pindala, rajatud külastustaristu pikkus, kontrollkäikude arv vms.
Tulemus (saavutatud seisund)	Tulemus on ellu viidud tegevuste abil saavutatud olukord, mis võib olla kirjeldatud läbi liikide ja elupaikade seisundi.
PAME hindamine	PAME (Protected Area Management Effectiveness) on IUCNi WCPA raamistikul põhinev lähenemine, millega hinnatakse kaitsealade valitsemise tulemuslikkust läbi aspekti kaudu — kontekst, planeerimine, sisendid, protsessid, väljundid ja tulemused. PAME hindamine näitab, kui hästi ala juhtimine aitab saavutada seatud looduskaitse eesmärgid.

Survetegurite kategooriad	Selgitus
põllumajandus	(intensiivne) maaharimine, karjatamine, taimekaitsevahendite ja väetiste kasutamine jm
rohumaade hülgamine	niitmise või karjatamise lõppemine
põllumajandusmaade kuivendamine	põllumajandusmaade maaparandusüsteemid
metsandus	raied, raadamine, metsastamine jm
metsamaade kuivendamine	metsamaade maaparandusüsteemid
kaevandamine	kaevandamine, s.h turbakaevandused
energia tootmine (sh infrastruktuur)	hüdroenergia, tuulepargid, päikesepargid, elektriliinid jm
transport	teed, raudteed, sadamad, maismaa- ja veeliiklus jm
ehitustegevus ja asustus	asustuse laienemine, ehitustegevus, puhketegevused, reostus asustusest, äri- ja tootmistegevusest jm
elusorganismide kasutus	vesiviljelus, kalastamine, jahipidamine, toidu ja muu materjali kogumine loodusest, liikide või elupaikade kahjustamine jm
militaartegevused ja muud inimsekkumised	militaaralad, tarastamine, vandalism
võõr- ja problemaatilised liigid	võõrliigid, probleemsed kodumaised liigid jm
segallikatest põhjustatud reostus	heited vette, heited pinnasesse, heited õhku, müra, valgusreostus jm
inimtekkelised veerežiimi muutused	maaparandus, veekogude hüdro-morfoloogia muutmine, veevõtt jm
looduslikud protsessid	erosioon, eutrofeerumine, koosluste looduslik areng, kisklus, kobraste tegevus, haigused ja parasiidid jm
loodusõnnetused	torm, põleng, maalihe, üleujutus jm
kliimamuutused	põuad, üleujutused, veerežiimi muutused, liikide levikuareali muutumine jm kliimamuutuste mõjul
muu	

Loodusdirektiivi aruande hinnangud	Selgitus
soodne	favourable = FV
ebapiisav	unfavourable-inadequate = U1
halb	unfavourable-bad = U2
teadmata	unknown=XX